

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСПАНСКИ ЕЗИК ЗА V КЛАС (ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК)

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Изучаването на чужд език в общообразователната подготовка на учениците се нарежда сред приоритетните области на образователната политика на страната.

Настоящата програма е предназначена за ученици от пети клас в СОУ, започнали да изучават първи чужд език във втори клас. Тя е ориентирана към постигане на Държавните образователни изисквания по първи чужд език в прогимназиалния етап в конкретната им част за пети клас.

Програмата има отворен характер. Тя позволява изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по чужд език да се прилагат гъвкаво в зависимост от потребностите и способностите на учениците и в съответствие с училищния учебен план.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК В ПЕТИ КЛАС НА СОУ

Настоящата програма е предвидена да способства за постигането на целите на обучението по първи чужд език в пети клас на общообразователното училище. Тези цели отразяват необходимите приемственост и надграждане на усвоеното от ученика в началния етап и задават входното равнище на комуникативна компетентност за следващото ниво на прогимназиалния етап.

Учебната програма има следните основни цели:

1. ОБЩИ ЦЕЛИ

- Стимулиране на психическата, интелектуалната и творческата активност на учещия.
- Развиване на готовността на ученика за комуникация и работа в екип.
- Възпитаване у ученика на критично мислене, способност за обективна оценка и за реална самооценка.
- Развиване на умения за анализ, обобщение, извличане и трансформиране на информация от различни източници, формулиране и аргументирано отстояване на собствено мнение.
- Стимулиране стремежа към изучаването на чужд език, развиване на чувство за толерантност при осъзнаване на общото и различното, и на готовност за межкултурно общуване.
- Стимулиране интереса на ученика към страните, в които се говори чуждият език и към събиране на информация за тях от различни източници, при което да се търсят межкултурните връзки.
- Създаване на положително отношение към чуждите езици и култури.
- Разширяване и обогатяване на общата и езиковата култура на учещия.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Изграждане на комуникативна компетентност на чуждия език
- Продължаване на изграждането на умение да се ползват компенсаторни стратегии.
- Обобщаване и представяне в система на имплицитно усвоените езикови средства и словесни действия на чуждия език от началната степен.
  - Разширяване и задълбочаване на знанията и уменията по чуждия език, придобити в предходните класове.
  - Овладяване на техники за самостоятелно учене.
  - Пренасяне на знания, умения, похвати и стратегии на учене, придобити при овладяване на други учебни дисциплини при учене на чуждия език.

Тези цели очертават основните обобщени и интегрални акценти в обучението по първия език и общите насоки на учебния процес. За разлика от това формулировките на очакваните резултати (раздел III) позволяват на тяхна основа да се извършва оценяването на постиженията на ученика.

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (компоненти, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на равнище учебна програма	Очаквани резултати по компоненти	Основни нови понятия (по компоненти)	Контекст и дейности (за цялото ядро и/или за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки
ЯДРО 1: С Л У Ш А Н Е	<p>Учениците разбират:</p> <p>1. Основната информация от кратки текстове (песни и стихотворения, кратки приказки и разкази) с ясна структура и дикция, нормална скорост на говорене и стандартно произношение</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентифицират вида на текста • откриват ключовите думи и изрази <p>2. Кратки диалози в пряк контакт на познати теми</p> <ul style="list-style-type: none"> • възприемат логическата последователност на изказването • прилагат компенсаторни стратегии <p>3. Конкретна информация в кратки указания и съобщения</p> <ul style="list-style-type: none"> • откриват и подбират необходимата информация 	<p><i>Учениците трябва да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>разпознават при слушане разнообразни текстови разновидности:</i> кратки указания, съобщения, диалози в пряк контакт песни, стихотворения, приказки, разкази • <i>разбират при слушане основни словесни действия за:</i> търсене/даване на информация; разказване, описание; сравнение; изразяване на сегашни/ минали/ бъдещи действия; даване на указания; изразяване на поздравления, пожелания, благодарност, мнение, молба, желание • <i>разбират при слушане информация от текстове на теми (при възможност ориентирани към Испания и страните на Латинска Америка):</i> свободно време, спорт, хоби; моят град; пътуване, природа • <i>разбират информация, изпълнявайки ролята на слушател:</i> в разговор с приятел, познат/непознат в пряк контакт, в сферата на свободното време • <i>разбират при слушане лексико-понятийни структури за:</i> хранителни продукти и 	<p><i>Учениците овладяват нови граматични понятия:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Infinitivo • Formas no personales • Perifrasis verbales (estar + gerundio; seguir + gerundio; ir a + infinitivo; acabar de + infinitivo) • Presente de Indicativo • Complemento directo/ indirecto • Imperativo positivo / negativo: 2-da persona Sg. y Pl. <p><i>Учениците овладяват нови езикови средства за разбиране на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • descripción • comparación • estado de ánimo • acciones pasadas/ futuras 	<p><i>На учениците трябва да се даде възможност да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • слушат автентични материали на испански език • работят с разнообразни текстови разновидности от различни информационни източници • прилагат аудио и видео материали • работят индивидуално, по двойки и в групи • прилагат техники и стратегии за слушане 	<p><i>Учениците прилагат знанията и уменията си за осъществяване на междупредметните връзки по време на целия учебен процес в следните области:</i></p> <p>1. Български език и литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опора върху придобитите знания и умения по роден език • проблеми на интерференцията • разширяват социокултурните си познания, свързани с национални традиции, обичаи, ценности, изучавани литературни произведения и произтичащите от тях различия и прилики

<p>ЯДРО 2: Ч Е Т Е Н Е</p>	<p><i>Учениците разбират:</i> 1. Основната информация от кратки текстове на познати и подходящи за възрастта теми</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентифицират вида на текста • откриват ключовите думи и изрази • проследяват сюжетната линия • разграничават персонажите – главни герои <p>2. В подробности кратки писма и картички, комикси, приказки написани на стандартен език</p> <ul style="list-style-type: none"> • извличат информация за лица, предмети, място на 	<p>напитки; здравословно състояние; свободни занимания, видове спорт; връзки и отношения в пространството и времето</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>разбират при слушане</i> функционалните стойности на граматични категории и структури за: пространствено-времеви връзки и отношения, сравнения; основните произносителни, интонационни и граматични норми и правила; словообразователни модели <p><i>Учениците трябва да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Очакван резултат 1 <i>разпознават при четене разнообразни текстови разновидности:</i> кратки указания, съобщения, покани, диалози в пряк контакт, песни, стихотворения, приказки • Очакван резултат 2 <i>разбират при четене основни словесни действия</i> за: търсене/даване на информация; разказване, описание; сравнение; изразяване на сегашни/ минали/ бъдещи действия; даване на указания; изразяване на поздравления, пожелания, благодарност, мнение, молба, желание • Очакван резултат 3 <i>разбират при четене информация от текстове на теми (при възможност ориентирани</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • petición, instrucciones <p><i>Учениците овладяват нови граматични понятия:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Infinitivo • Formas no personales • Perífrasis verbales (estar + gerundio; seguir + gerundio; ir a + infinitivo; acabar de + infinitivo) • Presente de Indicativo • Complemento directo/ indirecto • Imperativo positivo / negativo: 2-da persona Sg. y Pl. 	<p><i>На учениците трябва да се даде възможност да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • четат автентични материали на испански език • работят с разнообразни текстови разновидности • прилагат аудио и видео материали • работят с учебни речници и граматика • работят 	<p>2. Математика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чрез понятия за естествени числа, действия с тях; дати, мерни единици, дробни, геометрични фигури, процент • сравнения на стойности • логически изводи <p>3. История и цивилизация:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чрез понятия за общество, религия, символи, празници, традиции • опознаване на важни събития от историята на България и испаноезичните страни <p>4. География и икономика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чрез понятия за посоки на света, географска карта,
---	--	--	---	---	---

<p>ЯДРО 3: Г О В О Р Е Н Е</p>	<p>действие</p> <ul style="list-style-type: none"> • проследяват в логическата последователност в текста • разпознават някои основни социокултурни особености <p>3. Конкретна информация в кратки надписи, указания</p> <ul style="list-style-type: none"> • подбират необходимата информация • откриват и свързват значимите елементи <p><i>Учениците водят кратък разговор на познати теми в ежедневни ситуации:</i></p> <p>1. В пряк контакт</p> <ul style="list-style-type: none"> • обменят конкретна информация • разказват кратки случки • изразяват желание за 	<p>към Испания и страните на Латинска Америка): свободно време, спорт, хоби; моят град; пътуване, природа</p> <ul style="list-style-type: none"> • Очакван резултат 4 <i>разбират информация, изпълнявайки ролята на читател:</i> в личния живот, в сферата на свободното време • Очакван резултат 5 <i>разбират при четене лексико-понятийни структури</i> за: хранителни продукти и напитки; здравословно състояние; свободни занимания, видове спорт; връзки и отношения в пространството и времето • Очакван резултат 6 <i>разбират при четене функционалните стойности на граматични категории и структури</i> за: пространствено-времеви връзки и отношения, сравнения; основните произносителни, интонационни, правописни и граматични норми и правила; словообразователни модели <p><i>Учениците трябва да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Очакван резултат 1 <i>водят разговор</i> в пряк контакт • Очакван резултат 2 <i>прилагат при говорене основни словесни действия</i> за: търсене/даване на информация; разказване, описание; сравнение; изразяване на сегашни/минали/ 	<p><i>Учениците овладяват нови езикови средства за разбиране на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • descripción • comparación • estado de ánimo • acciones pasadas/futuras • petición, instrucciones <p><i>Учениците овладяват нови граматични понятия:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Infinitivo • Formas no personales • Perifrasis verbales 	<p>индивидуално, по двойки и в групи</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилагат техники и стратегии за четене • разпознават някои основни социокултурни особености в текстовете <p>разновидности</p> <p><i>На учениците трябва да се даде възможност да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • усвояват езика в сътрудничество помежду си и в 	<p>климат, природни дадености</p> <p>5. Човекът и природата:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чрез понятия за земя, вселена, природа, заобикаляща среда, растения, животни, човек, хигиена, екология <p>6. Музика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чрез понятия за ритъм, темпо, мелодия, стилове, музикални инструменти • разучаване на песни и танци на испански език • запознаване с музикалните традиции на Испания и Латинска Америка
--	--	---	--	--	---

	<p>получаване на информация, предмети</p> <ul style="list-style-type: none"> • използват мимики, жестове <p>2. Кратък личен разговор на познати теми</p> <ul style="list-style-type: none"> • търсят/дават информация <p>3. Използват прости езикови средства, произношение и интонация, близки до основните чуждоезикови модели</p>	<p>бъдещи действия; даване на указания; изразяване на поздравления, пожелания, благодарност, мнение, молба, желание</p> <ul style="list-style-type: none"> • Очакван резултат 3 <i>говорят по теми</i> (при възможност ориентирани към Испания и страните на Латинска Америка): свободно време, спорт, хоби; моят град; пътуване, природа • Очакван резултат 4 <i>общуват</i>, изпълнявайки ролята на събеседник: в разговор с приятел, познат/непознат в пряк контакт, в сферата на свободното време • Очакван резултат 5 <i>прилагат при говорене лексико-понятийни структури</i> за: хранителни продукти и напитки; здравословно състояние; свободни занимания, видове спорт; връзки и отношения в пространството и времето • Очакван резултат 6 <i>прилагат при говорене функционалните стойности на граматични категории и структури</i> за: пространствено-времени връзки и отношения, сравнения; основните произносителни, интонационни и граматични норми и правила; словообразователни модели 	<p>(estar + gerundio; seguir + gerundio; ir a + infinitivo; acabar de + infinitivo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presente de Indicativo • Complemento directo/indirecto • Imperativo positivo / negativo: 2-da persona Sg. y Pl. <p>Учениците овладяват нови езикови средства за изразяване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • descripción • comparación • estado de ánimo • acciones pasadas/futuras • petición, instrucciones 	<p>атмосфера, стимулираща творческите им възможности</p> <ul style="list-style-type: none"> • работят индивидуално, по двойки и в групи • общуват в ситуации от ежедневието • използват подходящи езикови средства, произношение, интонация • прилагат някои поведенчески модели на общуване • използват мимики, жестове и някои компесаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми 	<p>7. Изобразително изкуство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наблюдателност и въображение • пространствено ориентиране • умения за рисуване с различни материали • естетически вкус <p>8. Домашна техника и икономика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усъвършенстване на координацията и сръчността, изработване на модели • приготвяне на кулинарни специалитети по рецепти на испански език <p>9. Физическо възпитание и спорт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • хигиена, видове спортове, създаване на чувство за екипност,
--	--	---	--	--	--

<p>ЯДРО 4: П И С А Н Е</p>	<p>Учениците пишат:</p> <p>1. Кратки лични съобщения</p> <p>2. Кратки картички</p> <ul style="list-style-type: none"> • поздравления • пожелания <p>3. Кратки писма</p> <ul style="list-style-type: none"> • описват конкретни случки и лични преживявания от ежедневието <p>4. Използват елементарни езикови средства, които се доближават до основните норми на испанския език</p> <ul style="list-style-type: none"> • служат си с правопис и пунктуация, съобразени с основните нормативни изисквания в испанския език • прилагат необходимите текстови и логически връзки 	<p><i>Учениците трябва да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>пишат</i>: лични съобщения, картички, кратки писма • <i>прилагат при писане основни словесни действия</i> за: търсене/ даване на информация; разказване, описание; сравнение; изразяване на сегашни/ минали/ бъдещи действия; даване на указания; изразяване на поздравления, пожелания, благодарност, мнение, молба, желание • <i>пишат</i> по теми (при възможност ориентирани към Испания и страните на Латинска Америка): свободно време, спорт, хоби; моят град; пътуване, природа • <i>създават текстове</i>, изпълнявайки ролята на адресант, партньор в писменото общуване с приятели, познати в сферата на свободното време • <i>прилагат при писане</i> лексико-понятийни структури за: описание на случки и преживявания, свободни занимания, спорт; поздравления, пожелания, връзки и отношения в пространството и времето • <i>прилагат при писане</i> функционалните стойности на граматични категории и структури за: пространствено-времеви връзки и отношения, сравнения; основните правописни и граматични норми и правила; словообразователни модели 	<p><i>Учениците овладяват нови граматични понятия:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Infinitivo • Formas no personales • Perífrasis verbales (estar + gerundio; seguir + gerundio; ir a + infinitivo; acabar de + infinitivo) • Presente de Indicativo • Complemento directo/ indirecto • Imperativo positivo / negativo: 2-da persona Sg. y Pl. <p><i>Учениците овладяват нови езикови средства за изразяване на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • descripción • comparación • estado de ánimo • acciones pasadas/ futuras • petición, instrucciones 	<p><i>На учениците трябва да се даде възможност да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • водят кореспонденция със свои връстници, носители на езика • консултират учебни речници и граматика • използват езикови средства, правопис и пунктуация, които се доближават до основните норми на испанския език 	<p>възпитание на състезателен дух</p>
---	--	--	---	---	---------------------------------------

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК В ПЕТИ КЛАС

Проверката и оценяването на постигнатите резултати е съществен елемент и неделима част от цялостния учебен процес. В обучението по чужд език, учителят наблюдава работата на учениците и осъществява непрекъснат и пряк контрол, като прилага основните методи за **текуща и обобщаваща** проверка. Основни изисквания към оценяването на постиженията са **обективност, валидност и надежност**. Проверката и оценката на крайните резултати от обучението е подчинена на целите за V клас, описани в *Колоната 2 – Очаквани резултати на ниво учебна програма*. Акцентът следва да се поставя върху **свободата на изказа и постигането на конкретната комуникативна цел**. Допуснатите грешки се коригират добронамерено и с подходящ тон чрез представяне на правилната форма. Желателно е учителят да насочва ученика към самостоятелно откриване и коригиране на грешките и да търси помощта на останалите ученици с цел всички да могат да ги осмислят и отстранят.

Постиженията на учениците се оценяват на **функционално равнище** като формирано **продуктивно и рецептивно речево поведение**, което предполага изградени умения за:

- извличане на информация от устни и писмени текстове
- ясно и точно формулиране на мисълта в устна и писмена форма, в съответствие с езиковите знания и изучената тематика
- адекватно реагиране в конкретните комуникативни ситуации
- конкретни разсъждения и изказвания по зададена тема, изложени в необходимата последователност
- представяне, по подходящ начин и в достъпна форма, на резултатите от съвместна и/или самостоятелна дейност
- езикова коректност
- прилагане на компенсаторни стратегии.

Особено важно е формите на оценяване да бъдат разнообразни и да оценяват постиженията на учениците при различни дейности:

- работа в часа (с целия клас, в група, самостоятелно)
- изпълнение на домашна работа и поставена задача
- разработване на материали и проекти
- индивидуални прояви и др.

Провежданите периодични проверки и тези на крайните резултати трябва да включват възможно най-пълно усвоеното до момента учебно съдържание и да са насочени към оценяване на постигнатите резултати. В този смисъл, следва да се разчита в по-голяма степен на **функционалните проверки**, (изказвания, беседи, създаване на писмен текст, писане на писма, задачи за проверка на разбирането на прочетен или прослушан текст), които са насочени към оценяване на комуникативната компетентност на ученика в контекста на дефинираните цели. Основна причина да се даде приоритет на функционалните тестови задачи и функционалните форми на проверка са конкретно дефинираните в програмата крайни цели на обучение, чиято прагматичност поставя акцента върху оценяване на формираните комуникативни умения на учениците. **Структурните тестови задачи**, които се прилагат в учебната практика, имат безспорно своето значение, без разбира се да бъдат надценявани, тъй като те проверяват и оценяват доколко е усвоено езиковото съдържание, което не е равнозначно на формираните умения за слушане, говорене, четене и писане. Тъй като учебната програма не включва превода като целева дейност и не предвижда задачи за превод, освен като учебно средство, преводът не би

следвало да се прилага като форма за проверка и оценяване на постиженията на учениците. Диктовката се прилага като тренировъчно упражнение в процеса на обучението с цел овладяване и усъвършенстване на правописните умения. Тя може да бъде включена и като елемент от проверката, но нейният дял при формиране на крайната оценка ще бъде по-малък в сравнение с елементите, проверяващи комуникативната компетентност на учениците. В задачите за проверка не бива да има подвеждащи елементи, а оценките трябва да бъдат обективни, мотивиращи, добре обосновани, да окуражават и стимулират учениците за по-добри следващи резултати. Препоръчително е учебните комплекти да предлагат задачи за проверка и самооценка на постиженията и примерни варианти на тестове, разработени от авторските колективи.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК В ПЕТИ КЛАС

Обучението по чужд език в началото на прогимназиалния етап надгражда и доразвива постигнатото в началния етап на обучението по езика и води към по-нататъшно изграждане и усъвършенстване на уменията, като се придържа към конкретно дефинираните цели и очаквани резултати, заложи в разработената учебна програма. В пети клас е особено важно и е от съществено значение да се осъществи естествена приемственост между началния и прогимназиалния етап на обучението и преход от имплицитно към експлицитно усвояване на езика. Учебният материал, който е бил обект на внимание до момента, се обобщава и систематизира на едно по-високо ниво, но с прагматична насоченост и без излишна теоретизация.

За реализиране на целите и за постигане на планираната компетентност в обучението се препоръчва прилагането на основните принципи на **комуникативния подход**, утвърдил се по безспорен начин като водещ подход в съвременния етап на развитие на методическата наука. Организацията на учебната дейност следва да отговаря на потребностите на учениците от общуване на езика, с ориентация към приложението му за решаване на конкретни комуникативни проблеми. Мотивиращите дейности предложени от учителя (гледане на подходящ филм, четене на младежки списания, водене на кореспонденция, извличане на информация от интернет и др.) трябва да отговарят на интересите и възрастта на учениците и да бъдат съобразени с нивото на владеене на езика. Работата в класната стая трябва да се организира така, че учениците да бъдат спокойни, да се чувстват комфортно, а атмосферата и създадените условия да доближат максимално учебните дейности и взаимодействието между учениците до реалните ситуации на общуване и модели на поведение.

В обучението по чужд език от съществено значение е уменията на учителя да стимулира и осигури активната дейност на всички ученици, да проявява разбиране по отношение на срещаните трудности и готовност за помощ и подкрепа. Подходящо е на учениците да се възлагат самостоятелни задачи във връзка с изучаваните тематични области и в съответствие с индивидуалните им интереси (търсене, подборане, представяне на материали по темата от интернет, списания, вестници). Това създава чувство за постигнат успех и мотивира за по-нататъшна самостоятелна работа.

Усвояването на знания и изграждането на умения за прилагане на езика в комуникативната практика, предполага стремеж за разбиране на основното в чуждата реч, сравняване с познатото и откриване на новите елементи, осмисляне, усвояване и активна употреба. При подбора и степенуването на задачите (особено когато се ползват чужди учебни системи), трябва да се отчитат трудностите, които българите срещат при изучаване на

чуждия език, като се обърне особено внимание на някои структурни и функционални различия и на конкретни особености и изисквания при изпълнението на някои комуникативни задачи (например модели на поведение при приемане или отклоняване на покана или предложение за съвместна дейност, писане на кратко писмо и др.).

Обучението в V клас се характеризира с тематична организация на учебния материал. Всяка учебно-методическа единица следва да бъде структурирана и разработена по начин съответстващ на значимостта и обема на разглежданата тема. При въвеждане на граматичния материал се следва **циклична прогресия**, т.е. явлението се представя като лексика в един начален етап, след това се извежда на елементарно равнище, без да се изчерпва и във всяко следващо ниво се доразвива, обогатява и усъвършенства като езикови знания и умения.

Водещи в учебния процес са словесните действия, понятията, тематиката, текстовете разновидностите, сферите, ролите и местата на общуване, и тяхната реализация мотивира необходимостта от разкриване на функционалните стойности на езиковите и неезиковите изразни средства. Усвояването на езиковия материал (фонетика, лексика, граматика, словообразователни възможности) се осъществява в съответствие с комуникативните потребности и в конкретните ситуации на общуване. Необходимо е да се развива способност за подбор и прилагане, в устна и писмена форма, на езикови знания, отговарящи адекватно на ситуацията и изискванията за разбиране и създаване на текстове.

В процеса на обучение, преподаването и необходимите обяснения се осъществяват предимно на езика. При въвеждане на новата лексика учителят прилага различни методи и похвати – онагледяване, словесно описание, синоними, антоними, езикова догадка в рамките на контекста. Допустима е употребата на родния език в случаите, когато той се явява най-подходящото средство за разкриване съдържанието на думата, израза, фраза-та, изречението, но не и на цялостен текст. **Текстовете не се превеждат от и на езика.**

Учебното съдържание дава знания за езика, за бита и културата на страните и народите, които го говорят. Страноведската информация, включена в разглежданите теми, се интерпретира в духа на межкултурното обучение, като се правят сравнения с българския бит и култура. Социокултурните аспекти се възприемат като неделима част от обучението и овладяването на езика. Създава се усет към социокултурния контекст и към комуникативния ефект от използваните езикови средства. Учениците формират умения за межкултурно общуване и прилагане на стратегии в общуването. Отдават се предпочитания на автентичните текстове за слушане и четене.

Прилагането на различни методи и похвати за реализиране на програмните цели се определя от конкретните условия на обучение и индивидуалните особености, интереси, желания и потребности на обучаваните. Овладяването на желаната комуникативна компетентност насочва усилията на учениците, от една страна, към продукта на речта – разбиране и съставяне на текстове в съответствие с комуникативните намерения и, от друга, към самия процес на усвояване на знанията и изграждане на уменията, с което се поставят изисквания за овладяване на учебни стратегии, включени в постановката „да се учим как да учим“. Учителят следва целенасочено да стимулира и подпомага стремежа на всеки ученик да открие за себе си най-подходящите начини за усвояване на знания и изграждане на умения. **Автономията на ученика** в процеса на усвояване на чуждия език е равнозначна на способността да взема решения, да поема отговорности, да участва в **интерактивните дейности**, вложени в обучението, самостоятелно да контролира и оценява постигнатите резултати.

Прилагат се утвърдените в практиката социални форми на работа: **по двойки, по**

групи, индивидуална дейност и фронтално обучение. Отдава се предпочитание на дидактичните игри, на свободните разговори и на задачите за самостоятелно изразяване в писмена форма. За развитие на рецептивните умения (слухови и четивни) се използват автентични текстове и упражнения за проверка на разбирането.

В случай че училищният учебен план предвижда повече часове (добавени от **ЗИП и/или СИП**), учителят има свобода да разширява езиковите познания на учениците, без обаче да надхвърля предвидения граматически праг, да използва повече допълнителни материали и да дава възможност на учениците да се включват по-често в дейности, съобразно техните интереси и наклонности.

Учителят не бива да се чувства ограничен и задължен да работи само с учебния комплект. Той може и трябва да подхожда творчески, като ползва информация и материали от различни източници.